

Dansk - overview

bl. a. Nobelprisen

<http://www.litteraturpriser.dk/littnob.htm>

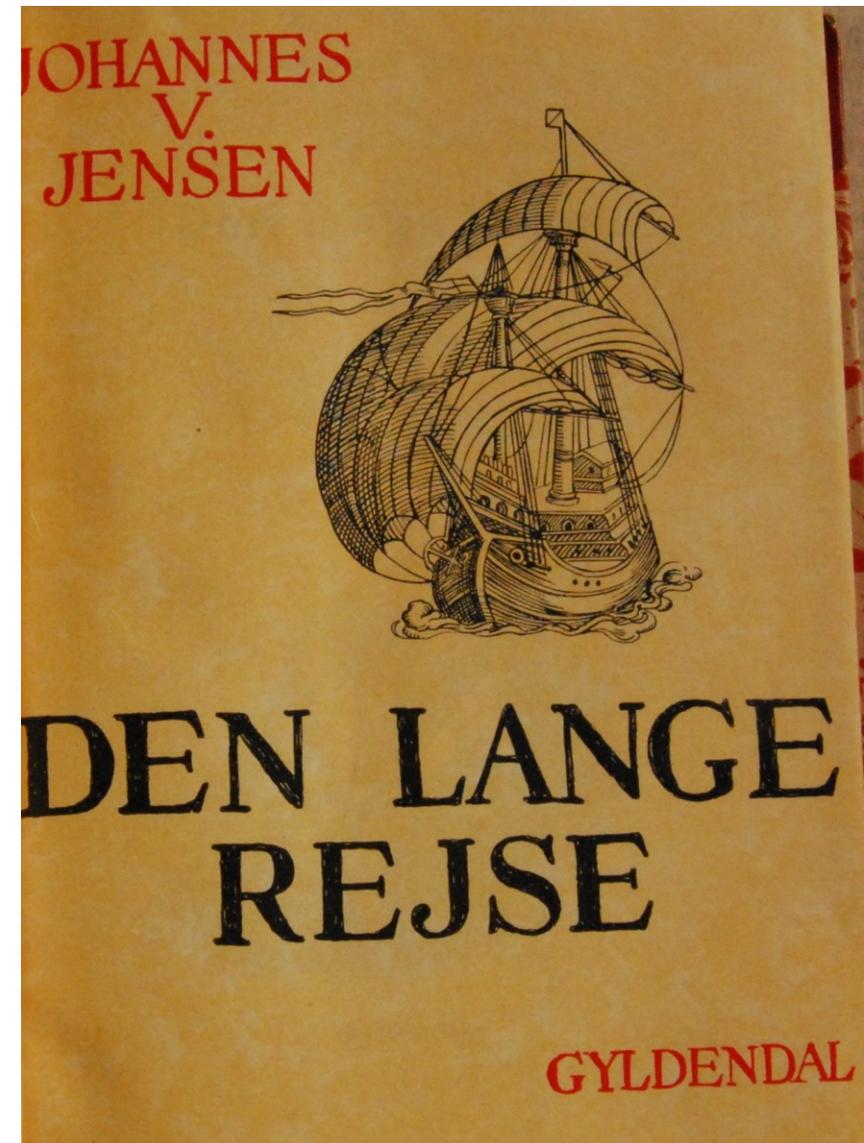
- Det er almindelig kendt, at [Karen Blixen](#) (1885-1962) var kandidat i flere år i 50'erne. I 1959 var hun indstillet af Svenska akademien's Nobelkomité, men Det svenske Akademi gav trods dette prisen til den italienske forfatter Salvatore Quasimodo, måske for at forhindre beskyldninger om at skandinaver var i overtal blandt modtagerne. Da Hemingway i 1954 modtog prisen, sagde han, at han godt kunne have ventet til Isak Dinesen (pseudonymet hvorunder Syv fantastiske fortællinger blev udgivet) havde modtaget prisen.

1917 ble Nobelprisen delt mellom

- Henrik Pontoppidan (24. juli 1857 i Fredericia[2] – 21. august 1943 i Ordrup[3]) var en dansk forfatter, der hovedsagelig skrev romaner. Hans tre hovedværker er Det forjættede Land, Lykke-Per og De Dødes Rige.
- Pontoppidan kom af en gammel præsteslægt, og var selv præstesøn. Han er bror til lægerne Erik Pontoppidan og Knud Pontoppidan samt præsten og forfatteren Morten Pontoppidan. Som ung ville han revolutionere verden og gøre op med sin fædrene tro ved at ville være ingeniør og siden højskolelærer og forfatter. De bøger Pontoppidan skrev i sin ungdom, var stærkt samfundskritiske og levede op til Georg Brandes' parole om at sætte problemer under debat. I forfatterskabets sidste fase havde Pontoppidan for længst resigneret i politisk henseende, for i stedet at besvare sin egen gåde: Hvem er du selv?
- Pontoppidan modtog i 1917 Nobelprisen,[5] som han delte med den i dag stort set glemte Karl Gjellerup, for "hans autentiske beskrivelser af dagligliv i Danmark."

1944

- Johannes Vilhelm Jensen (1873 – 1950) journalist, redaktør, dikter, oversætter, krimiforfatter
- *Blodfesterne i Arizona* ([1896](#)) og *Jim Blacksools Revolver* ([1896](#)).
- De tre små historiske romaner *Foraarets Død* (marts 1900), *Den store Sommer* (november 1900) og *Vinteren* (oktober 1901) blev med udgivelsen af den sidste samlet til en stor roman med titlen [*Kongens Fald*](#).

Johannes V. Jensen

- *Myter* (1907–1944, Mýty), jedenáct svazků [esejí](#), [črt](#) a dalších drobnějších [prozaických](#) útvarů s nejrůznějšími náměty z cest, přírody atp.
- *Den lange rejse* (1908–1922, Dlouhá cesta), vrcholné autorovo dílo, šestidílný [románový](#) cyklus, ve kterém Jensen popsal vývoj severských národů od [doby ledové](#) do [15. století](#) a vyjádřil v něm svůj názor, že nordická rasa, jako nejdokonalejší část lidstva, je kolébkou [evropské](#) kultury. Zároveň v něm popsal svou tezi vycházející ze sociálního [darwinismu](#), že vývoj lidstva se odehrává v boji s přírodou. Cyklus se skládá z těchto částí (seřazeno chronologicky podle doby děje, nikoliv podle doby vzniku):
 - *Den tabte land* (1919, Ztracená země), první část cyklu s podtitulem *Člověk před dobou ledovou* se odehrává v [mytické](#) době poblíž obrovské sopky a líčí vynález ohně.
 - *Bræen* (1908, Ledovec), v druhé části s podtitulem *Mýty o ledové době a prvním člověku* se vyděděnc se svou ženou stává otcem nordické rasy, objeví znovu oheň a založí civilizaci.
 - *Norne Gæst* (1919), ve třetí části cyklu vynalézá severský génius povelky a lodě poháněné vesly nebo plachtami.
 - *Cimbrernes tog* (1922, Tažení Cimbrů), čtvrtá část popisuje tažení severského kmene Cimbrů proti [Římu](#),
 - *Skibet* (1912, Loď), pátá část líčí výboje [Vikingů](#),
 - *Christofer Columbus* (1922, Kryštof Kolumbus), šestá závěrečná část popisuje objevení [Ameriky](#). Ve shodě se svým názorem o výjimečnosti nordické rasy, došel Jensen v této části svého cyklu k názoru, že [Kryštof Kolumbus](#) byl původem Seveřan.

Myter (1907–1944, Mýty), jedenáct svazků esejí, črt a dalších drobnějších prozaických útvarů s nejrůznějšími náměty z cest, přírody atp.

Den lange rejse (1908–1922, Dlouhá cesta), vrcholné autorovo dílo, šestidílný románový cyklus, ve kterém Jensen popsal vývoj severských národů od doby ledové do 15. století a vyjádřil v něm svůj názor, že nordická rasa, jako nejdokonalejší část lidstva, je kolébkou evropské kultury. Zároveň v něm popsal svou tezi vycházející ze sociálního darwinismu, že vývoj lidstva se odehrává v boji s přírodou. Cyklus se skládá z těchto částí (seřazeno chronologicky podle doby děje, nikoliv podle doby vzniku):

Den tabte land (1919, Ztracená země), první část cyklu s podtitulem Člověk před dobou ledovou se odehrává v mytické době poblíž obrovské sopky a líčí vynález ohně.

Bræen (1908, Ledovec), v druhé části s podtitulem Mýty o ledové době a prvním člověku se vyděděnec se svou ženou stává otcem nordické rasy, objeví znovu oheň a založí civilizaci.

Norne Gæst (1919), ve třetí části cyklu vynalézá severský génius povelu a lodě poháněné vesly nebo plachtami.

Cimbrernes tog (1922, Tažení Cimbrů), čtvrtá část popisuje tažení severského kmene Cimbrů proti Římu,

Skibet (1912, Lod'), pátá část líčí výboje Vikingů,

Christofer Columbus (1922, Kryštof Kolumbus), šestá závěrečná část popisuje objevení Ameriky. Ve shodě se svým názorem o výjimečnosti nordické rasy, došel Jensen v této části svého cyklu k názoru, že Kryštof Kolumbus byl původem Seveřan.

Johannes V. Jensen: verk

- Medical studies provided a scientific basis for Jensen's writing, which included novels and poetry, but also articles, essays and travelogues. His career took off with *Himmerlandshistorier* (1898-1910) (Himmerland Stories), a series of stories that take place in the area where Jensen was born. *Kongens Fald* (The Fall of the King) intersperses historical facts about King Christian II of Denmark with lyrical elements, a technique also used in *Myter* (Myths), published in 11 volumes. Darwinism and the philosophy of evolution are themes in the series of novels about the evolution of human beings, *Den lange rejse* (1908–1922) (The Long Journey).

Martin Andersen Nexø 1869 - 19

- *Pelle erobreren*, 1906–1910 (*Pelle Dobyvatel*)
- *Ditte mennskebarn*, 1917–1921 (*Ditta, dcera člověka*)

Filmen [Pelle Erobreren](#), der dog kun dækker første bind af romanens fire bind, er instrueret af [Bille August](#), og den fik en [Oscar](#) i [1989](#) som bedste udenlandske film.

Tove DITLEVSEN 1917-1976

- [Document](#)
- <https://www.youtube.com/watch?v=gLtGHO-FuwE>
- [engelsk](#)
- <https://www.youtube.com/watch?v=1hHRswXcDM0>

romaner

- Barndommens gade 1943
- Gift 1971
-
- kom ut på tsjekkisk
- *Kodaňská trilogie*. Brno: Host 2002 (transl. L. Halounová)

digt

- *Der er to mænd i verden,
der bestandig krydser min vej,
den ene er ham jeg elsker,
den anden elsker mig.*

digt

- *Der brænder et lys i natten,
det bræder alene for mig,
og puster jeg til det, så flammer det op,
og flammer alene for mig.
Men taler du stille, og hvisker du tyst,
er lyset pludseligt mere end lyst
og brænder dybt i mit eget bryst,
alene for dig*

Egen stemme av Tove Ditlevsen

- <https://www.youtube.com/watch?v=QDkYjmlc6R4>